

WAAROM IEDEREEN ZIJN KINDEREN POËZIE ZOU MOETEN VOORLEZEN

Voorlezen aan (jonge) kinderen is belangrijk: het is niet alleen cruciaal voor de taalontwikkeling en leesvaardigheid van je kind, het vergoot ook het inlevingsvermogen, prikkelt de fantasie, creëert een veilige band tussen jou en je kind, en wakkert allerlei cognitieve vaardigheden aan.

In de eerste plaats grijp je allicht naar een prentenboeken of voorleesbundel, en die boeken zijn zonder meer uitstekend! Maar toch wil ik hier graag een lans breken voor het voorlezen van poëzie. Gedichten voorlezen is bijzonder leuk en het levert een rist extra voordelen op.

1. GEDICHTEN KUN JE AL VOORLEZEN BOVEN DE WIEG

Misschien lijkt het een beetje gek om voor te lezen aan een baby, die nog niet begrijpt wat je zegt, maar op dit moment is het begrip nog niet van belang. Baby's luisteren graag naar de stem van hun ouders en pikken klanken, melodie, intonatie en ritme op. Allemaal dingen die later zullen helpen bij de taalontwikkeling. Kies dus voor klankrijke, ritmische gedichten.

2. RIJM & RITME ZORGEN VOOR STERKE LEZERS

Kinderen die goed begrijpen wat rijm is, zullen gemakkelijker leren lezen. Door naar rijmwoorden te luisteren, leren kinderen immers te onderscheiden welke klanken in een woord hetzelfde zijn en welke verschillend. Dat maakt het later eenvoudiger om ook letters op papier te onderscheiden.

Uit onderzoek blijkt dat kinderen met dyslexie vooral worstelen met het woordritme. Goede lezers hebben dan weer een erg goed ritmegevoel. Door kinderen van jongs af aan gedichten voor te lezen en ze zelf rijmpjes en versjes te laten opzeggen, raken ze vertrouwd met het ritme in taal.

Dyslectische kinderen geregeld laten oefenen met ritmische gedichten, liedjes en rijmpjes zou een gunstig effect hebben.

3. POËZIE VERGROOT DE WOORDENSCHAT EN HET GEHEUGEN

Door voor te lezen aan je kind, leert het tal van nieuwe woorden kennen. De taal in boeken is immers rijker dan de taal die je in gewone gesprekken met je kind gebruikt. Die taalrijkdom geldt bij uitstek voor poëzie: dichters smokkelen graag bijzondere woorden in hun creaties. Schrik dus zeker niet terug als gedichten woorden bevatten die je kind (nog) niet begrijpt. In eerste instantie leert het de klanken van het nieuwe woord kennen, daarna ook de betekenis.

Kinderen die geregeld hetzelfde gedicht horen, gaan dat gedicht na verloop van tijd vanzelf onthouden. Uitstekende geheugentraining, die later in tal van situaties van pas komt!

4. GEDICHTEN VRAGEN NIET VEEL TIJD

Ouders en kinderen hebben vaak een overvolle agenda. Wanneer is er nog tijd om voor te lezen? Altijd en overal ;-). Want een gedicht voorlezen vraagt soms maar een minuutje. Lees bijvoorbeeld elke avond een gedicht voor het slapengaan. Of leer een paar korte gedichten van buiten en zeg die op tijdens het eten, het wassen, op weg naar de crèche of school ...

Omdat gedichten korte stukjes tekst zijn (die toch een afgerond geheel vormen), zijn ze ook prima voor (kleine) kinderen die zich nog niet goed kunnen concentreren op een volledig verhaal. Beetje bij beetje kun je het aantal gedichten opvoeren.

5. POËZIE PRIKKELT FANTASIE EN CREATIVITEIT

Dat de woordenschat in gedichten rijker is dan in alledaagse taal las je hierboven al. Maar poëtische taal heeft nog meer in petto. De grammaticale constructies zijn vaak wat complexer en poëzie speelt met het verschil tussen letterlijke en figuurlijke taal. Kinderen die geregeld met gedichten in aanraking komen gaan sneller begrijpen wat metaforen of vergelijkingen zijn. Die figuurlijke taal stimuleert hen om zelf creatief te denken en hun fantasie volop te laten werken.

6. POËZIE IS SPEELS

Bijna alle kleine kinderen zijn dol op voorleesmomenten, maar bij het opgroeien verliezen ze weleens hun interesse voor boeken. Het speelse karakter van gedichten kan hen soms toch weer verleiden. Maak het voorlezen van gedichten tot een spelletje: laat je kind raden welke woorden rijmen, vraag welke klank het meest voorkomt in het gedicht of laat je kind zelf de rijmwoorden aanvullen ...

Gedichten zijn het middel bij uitstek om taalplezier bij te brengen. Van zodra kinderen leren lezen en schrijven, associëren ze taal vooral met 'school'. Met gedichten kun je hen tonen dat taal ook een manier is om je te uiten, dat je kunt spelen met taal en grapjes kunt maken.

7. GEDICHTEN HELPEN KINDEREN OMGAAN MET EMOTIES

Gedichten vatten soms emoties die moeilijk in 'gewone taal' uit te leggen zijn. Kinderen kunnen in gedichten hun eigen emoties herkennen en dat kan helpen om op hun beurt gevoelens te uiten.

Het gaat dan zeker niet louter om 'negatieve emoties'. Dankzij grappige gedichten ontwikkelen kinderen bijvoorbeeld ook gevoel voor humor.

NAAR REINE DE PELSENEER

